

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА ЗА 2016. ГОДИНУ

Велика дропља (*Otis tarda*)

Нови Сад, децембар 2015.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

**ПРОГРАМ
ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА
ЗА 2016. ГОДИНУ**

Нови Сад, децембар 2015.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА
ЗА 2016. ГОДИНУ
ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

Пословно име	Покрајински завод за заштиту природе
Седиште	Нови Сад, Радничка 20а
Претежна делатност	Заштита природе и природних добара на територији Аутономне Покрајине Војводине
Матични број	08916918
ПИБ	106611566
ЈБК	80822
Надлежни секретаријат	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

САДРЖАЈ

УВОД	1
1. МИСИЈА, ВИЗИЈА И ЦИЉЕВИ	2
2. ДЕЛАТНОСТ.....	4
3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ.....	6
4. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА, КАПАЦИТЕТИ И ОПРЕМЉЕНОСТ	7
4.1. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА.....	7
4.2. КАДРОВСКА СТРУКТУРА	8
4.3. ОПРЕМЉЕНОСТ.....	9
4.4. ЕДУКАЦИЈА И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ.....	9
5. ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ – ЦИЉЕВИ, АКТИВНОСТИ, ИЗВРШИОЦИ	11
5.1. НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ.....	11
5.1.1. ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА	11
5.1.2. СТРУЧНИ НАДЗОР, САРАДЊА СА ИНСПЕКЦИЈСКИМ СЛУЖБАМА И УПРАВЉАЧИМА ПРИРОДНИХ ДОБАРА.....	13
5.1.3. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ПРИРОДЕ	14
5.1.4. СИСТЕМ ДОЈАВЉИВАЊА И ЗБРИЊАВАЊА УГРОЖЕНИХ СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ЖИВОТИЊА	16
5.1.5. ЗАШТИТА СТАНИШТА.....	16
5.1.6. НАЦИОНАЛНА ЕКОЛОШКА МРЕЖА	17
5.1.7. „NATURA 2000“	18
5.1.8. ГЕОНАСЛЕЂЕ	19
5.1.9. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	19
5.1.10. УСЛОВИ, МИШЉЕЊА И ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА.....	20
5.1.11. РЕГИСТАР ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА.....	20
5.1.12. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ И МАНИФЕСТАЦИЈЕ.....	21
5.2. МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ И САРАДЊА	24
5.2.1. УГОВОРЕНИ ПРОЈЕКТИ	24
5.2.2. ПРОЈЕКТИ У ПРИПРЕМИ.....	24
5.2.3. ПРОЈЕКТИ У КОЈИМА ЈЕ ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ КОРИСНИК ..	26
5.2.4. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	26
6. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ.....	28
7. ПРАВНИ ПОСЛОВИ	30
8. ФИНАНСИЈЕ.....	31

УВОД

Покрајински завод за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) основан је Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 2/2010), у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010).

Завод је почео са радом 01.04.2010. године. Завод послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Програм заштите природних добара за 2016. годину проистиче из Средњорочног програма заштите природних добара за период од 2011. до 2020. године Покрајинског завода за заштиту природе, на који је Скупштина Аутономне Покрајине Војводине дала сагласност Одлуком бр. 023-2/11 од 05.04.2011. године, као и Влада Републике Србије својим Решењем бр. 353-5627/11 од 14.07.2011. године.

Чланом 104. Закона о заштити природе утврђено је да се стручни послови Завода обављају на основу Средњорочног и годишњих програма заштите природних добара. Из тога следи да је Програм заштите природних добара уједно и Програм рада Завода.

1. МИСИЈА, ВИЗИЈА И ЦИЉЕВИ

Мисија Завода је да квалитетним стручним радом придонеси очувању природе у АП Војводини, за добробит садашњих и будућих генерација. Завод припрема стручну основу за планирање и спровођење стратегије заштите природе (биодиверзитета), и тако осигурава очување и унапређење природе у АП Војводини, односно Р Србији, као и да усагласи заштиту природе са истом, у земљама чланицама ЕУ.

Визија Завода је да АП Војводина има очувану природу која представља вредност од националног значаја и интереса, а негативни антропогени утицаји сведени су на најмању меру.

Циљеви:

1. повећати површине под заштитом (заштићена подручја, еколошка мрежа) на око 17 % површине АПВ;
2. успоставити Националну Еколошку мрежу у АПВ;
3. успоставити ЕУ еколошку мрежу NATURA 2000 у РС, одређујући мере и процедуре за њено спровођење, ради очувања дивље флоре и фауне и њихових природних станишта, са нагласком на угрожене и осетљиве врсте, као и миграторне врсте на простору панонског биогеографског региона у РС;
4. унапредити и повећати знања и спознаје о стању природе и променама у природи;
5. развијати и унапређивати примену механизма (начина, активности) и мера за очување врста, станишта и заштићених подручја;
6. осигурати доступност информација о природи у јавности;
7. придонети повећању свести о значају очувања природе;
8. унапређивати област заштите природе путем сарадње на националном и међународном нивоу;
9. придонети квалитетном испуњавању обавеза РС у складу са ЕУ директивама и међународним споразумима из области заштите природе.

Програм рада Завода за 2016. годину заснован је и на утврђеним краткорочним циљевима у области заштите природе:

Краткорочни циљеви односе се на програм за 2016. годину и обухватају:

1. рад на успостављању 5 нових заштићених подручја: Слатине средњег Баната, Слатине Бачке, Дунавски ритови, Стари парк у Великом Гају и Копривић у ул. Лазе Костића у Новом Саду;
2. ревизија заштићеног подручја: СП „Дрворед платана у Сремској Митровици“ и ПС „Лесни профил код Старог Сланкамена“;
3. рад на проглашењу и успостављању Резервата биосфере „Бачко Подунавље“ као дела прекограничног планираног резервата биосфере „Мура – Драва – Дунав“ (TBR MDD – Transboundary Biosphere Reserve „Mura – Drava – Danube“);
4. прикупљање података за попуњавање номинационог формулара за номинацију резервата биосфере „Делиблатска пешчара“;
5. наставак рада на успостављању еколошке мреже у АП Војводини као дела Националне Еколошке мреже (РС) са посебним освртом на еколошке коридоре и приоритетне типове станишта за заштиту;
6. рад на успостављању ЕУ еколошке мреже NATURA 2000 у Панонском биогеографском региону у РС, са посебним освртом на сарадњу са носиоцима ИПА пројекта Capacity Building to implement 'acquis' standards and conventions in nature protection – establishment of Natura 2000;
7. стручни надзор и сарадња са управљачима заштићених природних добара;
8. праћење стања и примена активних мера заштите на очувању строго заштићених врста и станишта приоритетних за заштиту;
9. континуирани развој Информационог система Завода, на апликативном и нивоу систематизације података,
10. наставак рада на прилагођавању ИС Завода, како би се створили предуслови да се његов део интегрише у национални ИС за потребе израде Натура 2000 мреже у Србији;
11. разрада услова за размену података са другим субјектима и дефинисање рутине за аутоматско издвајање сета података из база;
12. континуирана примена GIS технологија у графичкој обради података за заштићена подручја и еколошку мрежу;
13. сарадњу са заинтересованим странама у заштити природе;
14. израду услова и мишљења са циљем очувања и унапређења биолошке и геолошке разноврсности и одрживог коришћења природних ресурса;
15. обележавање 50 година од оснивања Покрајинског завода за заштиту природе;
16. организација Другог симпозијума о заштити природе са међународним учешћем (1.-2. 04. 2016.) и суорганизација симпозијума „Трећи век ботанике у Војводини“ (април 2016.).
17. промоција и презентација значаја очувања природе;
18. даљи развој web презентације Завода; учешће у изради законских и подзаконских аката.

2. ДЕЛАТНОСТ

Делатност Завода одређена је одредбама Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010), Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 2/2010), као и Статутом Завода („Сл. Лист АПВ“, бр.9/2010).

Делатност Завода обухвата стручне послове:

1. прикупљање и обрада података о природи и природним вредностима;
2. праћење стања и оцена очуваности природе и степена угрожености објеката геонаслеђа, дивљих врста и њихових станишта, станишних типова, екосистема, еколошки значајних подручја, заштићених подручја, еколошких коридора, еколошке мреже и предела;
3. израда студија заштите којима се утврђују вредности подручја предложених за заштиту и начин управљања тим подручјима;
4. израду предлога акта о престанку заштите подручја;
5. израду предлога за претходну заштиту подручја;
6. давање услова за радове на заштићеним природним добрима, издавање мишљења на план управљања заштићеног подручја;
7. вршење стручног надзора на заштићеним природним добрима са предлогом мера;
8. пружање стручне помоћи управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима на заштити природе, предела и природних добара;
9. утврђивање услова и мера заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења просторних и урбанистичких планова, пројектне документације, основа (шумских, ловних, риболовних, водопривредних и др.), програма и стратегија у свим делатностима које утичу на природу;
10. обављање стручних послова у поступку израде оцене прихватљивости радова и активности у природи, припремања и спровођења пројеката и програма на заштићеном подручју;
11. предлагање обима и садржаја студија изводљивости и процене утицаја на животну средину у поступку реинтродукције и насељавања дивљих врста у слободну природу;
12. вођење евиденције о начину и обиму коришћења, као и факторима угрожавања заштићених и строго заштићених дивљих врста ради утврђивања и праћења стања њихових популација;
13. учествовање у поступку јавног увида ради проглашавања заштићених природних добара;
14. организовање и спровођење васпитно-образовних и промотивних активности у заштити природе пројектовањем и организовањем изложбених поставки, организовањем тематских расправа, семинара, предавања - издавање публикација и других сталних и повремених гласила и сл.;
15. учешће у спровођењу ратификованих међународних уговора о заштити природе;

16. вођење регистра заштићених природних добара и других података од значаја за заштиту природе;
17. инвентаризација појединачних елемената геолошке, биолошке и преоне разноврсности са статистичким анализама и извештајима о њиховом стању;
18. вођење базе података у области заштите природе као дела јединственог информационог система Агенције за заштиту животне средине;
19. обавештавање јавности о природним вредностима, заштити природе, њеној угрожености, факторима и последицама угрожавања;
20. обављање и других послова утврђених законом.

3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Назив институције	Покрајински завод за заштиту природе
Година и акт оснивања	16.02.2010., Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 2/2010)
Почетак рада	01.04.2010.
Седиште	Радничка 20а, Нови Сад
Површина канцеларијског простора по запосленом	14,33 m ² , Због недостатка простора, просторија која је служила за документацију, физички је подељена на две просторије: документацију и канцеларијски простор
Управни одбор (30.05. 2014.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. проф. др сц. Милица Матавуљ, Департман за биологију и екологију Природно – математичког факултета Универзитета у Новом Саду – председник; 2. Александар Станојковић, Факултет европско-политичких студија, Нови Сад – члан; 3. Кристијан Нађ, дипл.инж. менаџмента, Нови сад – члан; 4. Ален Киш, дипл. инж. шумарства, Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, - члан; 5. Лидија Маринковић, дипл. инж. информатике, Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад - члан.
Надзорни одбор (30.05.2014.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Золтан Селеш, виша техничка школа, - председник; 2. Дарко Тимотић, дипл. инж.геологије за палеонтологију, Покрајински завод за заштиту природе, Нови сад, - члан
Директор	Др сц. Биљана Пањковић (6.10.2014.)
Број запослених и попуњеност планираних капацитета	50 (1 именовано лице, 45 на неодређено - 3 радни однос у мировању, 4 на одређено – 2 замена, 2 приправника - нац. служба за запошљавање). Укупно је попуњено 79,36% капацитета предвиђених Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ПЗЗП (од 25.09.2014.)
Стручна спрема	доктор наука (4,17%), магистар наука/мастер (29,17%), ВСС (39,58%), ВС (4,17%), ССС (16,67%), НКВ (6,25%)
Струке	биолози/еколози (30%), геолози (2%), географи/туризмолози (4%), шумари (4%), агрономи/инж. пољопривреде (8%), инжењери заштите животне средине (4%), струковни инж. машинства (2%), просторни планери (2%), информатичари (2%), економисти ВСС (6%), економисти ВС (2%), правници (6%), пословни секретар (2%), геометар - картограф (2%), архиватор/библиотекар-документариста (4%), техничари (12%), конобар (2,12%), чистачице (4%)
Просечна старост	42,75 године
Полна структура	Жене (51%): Мушкарци (49%)

4. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА, КАПАЦИТЕТИ И ОПРЕМЉЕНОСТ

4.1. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Полазећи од Правилника о систематизацији и организацији радних места у Покрајинском заводу за заштиту природе (број: 01-1757, од 25.09.2014.) утврђена је следећа организациона шема:

Завод, према систематизацији има 40 систематизованих радних места, од којих је за нека радна места предвиђено више извршилаца, тако да би ова радна места требало да попуни 63 извршиоца. У 2015. години у Заводу се у радном односу налази 50 запослених, од којих: 1 именовано лице, 45 запослених на неодређено радно време, од којих је за 3 запослена радни однос у мировању и 4 на одређено радно време, од тога 2 замене и 2 приправника запослена преко Националне службе за запошљавање. На привременим и повременим пословима за потребе израде Извештаја о стању природе у периоду 2010. – 2014. године ангажована су 2 лица.

4.2. КАДРОВСКА СТРУКТУРА

Табела 1. Бројно стање и попуњеност људских капацитета у Покрајинском заводу за заштиту природе (стање на дан 31.12.2015.)

	Број запослених на неодређено време	Број запослених на одређено време (именовано лице, замена)	Број запослених чији је радни однос у мировању (на неодређено време)	Број ангажованих на привременим и повременим пословима	Број извршилаца предвиђен Правилником о систематизацији	Попуњеност радних места %
Директор		1			1	100
Сектор за заштиту природе	29				43	67,44
Одељење за заштиту подручја	9	2	1		14	78,57
Одељење за заштиту станишта и врста	7	1	1	2	10	80
Одељење за заштиту животне средине	6				9	66,66
Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу	2				4	50
Одсек за природњачку збирку	5				5	100
Сектор за правне, финансијске и опште послове	13				19	68,42
■ Група за правне послове	3	1	1		5	80
■ Одсек за финансијско-рачуноводствене послове	4				6	66,66
■ Одсек за опште послове и информациони систем	6				7	85,71
УКУПНО	42(+3)	5	3	2	63	79,36

4.3. ОПРЕМЉЕНОСТ

Завод је од 1996. године смештен у наменски направљеном објекту у Новом Саду, у улици Радничка 20а. Укупна квадратура простора је 2850 m², са двориштем површине 3850 m², у којем се налази арборетум. Објекат се састоји из три нивоа, од чега се у сутерену налазе депои, радионице и лабораторије, у приземљу је природњачка поставка и амфитеатар, а канцеларије су на спрату.

За потребе обављања основних делатности, Завод има на располагању четири теренска возила (Митсубиши Пајеро, Дачија Дастер и две Ладе Ниве), просечне старости 6,5 година. Планира се да се најстарије теренско возило, Лада „Нива“, замени новим возилом. Уједно, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Цитес канцеларија нас је обавестила да ће нам дати на коришћење за потребе контроле и спровођења ЦИТЕС- а једно теренско возило почетком 2016. Године.

Информациони систем Завода је базиран на Windows Small Business Server, SQL бази, креираним апликацијама (модулима ИС-а) са рутином за манипулисање просторним подацима. Архитектура система је сервер-клијент, а серверска машина је карактеристика довољних да обезбеди стабилан рад у локалној рачунарској мрежи (46 радних станица). Од 46 постојећих радних радних станица трећина је старија од века амортизације што повлачи потребу за већим средствима за њено одржавање или њихову замену. Путем IPA пројекта а за потребе формирања NATURA 2000 мреже у РС, у Заводу је значајно побољшана опремљеност ГИС софтвером и сервер систем. У току 2014. године издвојена је просторија и опремљена као сервер сала. интернет повезаност Завод остварује преко АДСЛ линије која не задовољава потребе сталне повезаности између сервера што је обавеза за пројект формирања NATURA 2000 мреже у РС. У том смислу, у 2016. је предвиђен прелазак на оптички линк што изискује значајно већа средства од досадашњих.

4.4. ЕДУКАЦИЈА И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Стручњаци Завода ће, у зависности од области професионалног ангажовања, и током 2016. године бити укључени у рад тематских семинара и радионица, домаћих и међународних научних и стручних скупова. На тај начин, усавршавање кадрова реализује се кроз учешће Завода у дефинисању и спровођењу националних и међународних активности, програма и иницијатива у заштити природе.

Наставља се стручно усавршавање Сектора општих, правних и финансијских послова везано за буџетско финансирање, израду програмског планирања, јавних набавки, програмирање, планирање, прописе, оспособљавање одељења за промоцију, едукацију и односе са јавношћу за рад на ажурирању web-сајта, и др.

С обзиром на карактер и специфичност рада Завода биће настављена обука у областима: обрада просторних података (GIS), дигитализације, администрирања ИС, коришћења ИС Завода, статистичке обраде података.

У циљу боље координације рада, а на основу исказаних потреба запослених, потребна је и обука у области тимског рада и активности

координатора, легислативе у области заштите животне средине и природе (национална и међународна), писања пројеката, обука о стручним основама управљања стаништима и врстама, примене ЕУ директива о стаништима и заштити врста.

5. ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ – ЦИЉЕВИ, АКТИВНОСТИ, ИЗВРШИОЦИ

Предлогом покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2016.годину, планиран је Програм Заштите природе, у коме је одређена Програмска активност Заштита природе и природних добара на територији Аутономне Покрајине Војводине, као и циљеви и индикатори.

Програм: Заштита природе

Програмска активност: Заштита природе и природних добара на територији Аутономне Покрајине Војводине;

Циљ 1: Заштита подручја, станишта, врста и животне средине (ПА 1.1)

Циљ 2: Едукација, промоција, односи са јавношћу и међународна сарадња

5.1. НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ

Завод у 2016. години наставља са радом на активностима у оквиру делатности прописане Законом о заштити природе, као и стратешким документима на заштити биолошке разноврсности и коришћења природних ресурса.

5.1.1. ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА

ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ У ЦИЉУ УСПОСТАВЉАЊА НОВИХ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА

Индикатор:

- израђене студије заштите наведених подручја,
- повећање процента заштићених подручја.

Носиоци посла:

- Сектор заштите природе, Одељење за заштићена подручја, уз подршку одсека за опште послове и информациони систем.

Активности везане за израду студија заштите као стручно – документационих основа за заштиту четири (4) нова подручја и ревизију два (2) заштићена подручја.

1. „Слатине средњег Баната“

Валоризација слатина Баната планирана је да се ради од 2013. до 2020. године. У периоду 2013-2014. рађена је валоризација слатина северног Баната (на подручју општина Нови Кнежевац, Чока и делимично Кикинда) и припремљена је студија заштите ПП „Слатине у долини реке Златице“. У 2015. години започета је валоризација „Слатина средњег Баната“ (на подручју општина Кикинда, Нови Бечеј, Житиште и града Зрењанина). Овај

рад се наставља и током 2016. године, а завршетак и израда студије заштите планира се за 2017. годину. Слатине Баната биће валоризоване сукцесивно до 2020. године.

- Почетак валоризације природних вредности: 2015.
- Завршетак валоризације и израда студије: 2017.
- Рок за завршетак целокупне валоризације (3 студије заштите- 2014, 2017, 2020) : 2020.

2. „Слатине Бачке“

Називом „Слатине Бачке“ обухваћена су слатинска и шумостепска подручја: „Сомборски салаши“, станишта код Сонте и Богојева, у долинама Плазовића, Мостонге и Јегричке, као и слатине код Руског Крстура и Жабља. Ове међусобно удаљене целине вреднују се као посебна подручја у периоду 2014–2019, што изискује израду неколико студија заштите зависно од броја будућих заштићених подручја. Током 2015. вршиће се наставак валоризације подручја које ће прво у низу слатина у Бачкој бити предложено за заштиту.

- Почетак валоризације природних вредности: 2014.
- Рок за израду студије заштите: 2016.
- Рок за завршетак целокупне валоризације: 2019.

3. „Дунавски ритови“

Под радним називом „Дунавски ритови“ обухваћене су очуване природне целине плавног подручја реке Дунав: Богојевачки рит, ритови између Плавне и Бачког Новог Села, ритови од Сусека до Лединаца, Нештинска ада, Черевихка ада, Лочка ада, аде код Панчева, аде и ритови код Ковина. Имајући у виду њихову просторну одвојеност, планира се успостављање неколико заштићених подручја, односно израда студија заштите за свако поручје. Током 2016. вршиће валоризација подручја које ће прво у низу бити валоризовано за потребе успостављања заштићеног подручја.

- Почетак валоризације природних вредности: 2015.
- Рок за израду прве у низу студија заштите: 2016/2017.
- Рок за завршетак целокупне валоризације: 2019.

4. „Стари парк у Великом Гају“

Стари парк у Великом Гају предвиђен је за заштиту.

- Почетак валоризације природних вредности: 2016.
- Рок за израду студије заштите: 2016.

5. Копривић у ул. Лазе Костића у Новом Саду

- Почетак валоризације природних вредности: 2016.
- Рок за израду студије заштите: 2016.

ВАЛОРИЗАЦИЈА У ЦИЉУ РЕВИЗИЈЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА**1. ПС „Лесни профил код Старог Сланкамена“**

Решењем Скупштине Општине Инђија број: 011-103/75-01 од 25.09.1975. године „Лесни профил код Старог Сланкамена“ је стављен под заштиту као Природни споменик геолошког карактера. Правни субјект који је тим актом проглашен за управљача у међувремену је угашен. Имајући у виду да овај значајан објект геонаслеђа већ дужи низ година нема управљача, као и то да је Природни споменик врста природног добра која не постоји по актуелном законодавству, неопходно је извршити ревизију. Такође, успостављање заштићеног подручја и одређивање управљача предуслов су за укључивање овог локалитета у границе будућег геопарка „Фрушка гора - Лесленд“.

- Почетак ревизије природних вредности: 2016.
- Рок за израду студије заштите: 2016/2017.

2. СП „Дрворед платана у Сремској Митровици“

- „Дрворед платана у Сремској Митровици стављен је под заштиту Решењем Скупштине Општине Сремска Митровица бр. 01-1-73-03 од 08.08.1973. године као природни споменик ботаничког карактера. У протеклом периоду од преко 40 година дошло је до измене темељних вредности, па је потребно извршити ревизију заштите.
- Почетак ревизије природних вредности: 2016.
- Рок за израду студије заштите: 2016.
- Наставак рада на проглашењу заштићених подручја
 - За израђене студије заштите за успостављање заштићених подручја: ПИО „Лесне долине реке Криваје“, ПП „Босутске шуме“, ПП „Слатине у долини реке Златице“, ЗС „Велики римски шанац“, СРП „Селевењске пустаре“, у 2016. години наставиће се рад у поступку проглашења (јавни увид, јавна расправа, нацрт акта о заштити...). У циљу доношења акта о заштити подручја, а на основу студија заштите, Завод је укључен у процедуру јавних расправа, комисија, као и пружања стручне помоћи на изради Акта о заштити. По потреби ће се вршити измене и допуне студија заштите. након спроведених поступака јавне расправе, а у зависности од комисије за спровођење ових поступака.

5.1.2. СТРУЧНИ НАДЗОР, САРАДЊА СА ИНСПЕКЦИЈСКИМ СЛУЖБАМА И УПРАВЉАЧИМА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Индикатори:

- број реализованих стручних надзора,
- број остварених сарадњи са управљачима.

Носиоци посла:

- Сектор заштите природе, Одељење за заштићена подручја, уз подршку одсека за опште послове и информациони систем и групе за правне послове.

Законом утврђена делатност Завода је и стручни надзор над стањем и спровођењем мера заштите у природним добрима, као и стручна помоћ управљачима заштићених природних добара. Завод пружа стручну помоћ управљачима заштићених подручја на изради Плана управљања и годишњих програма, као и подзаконских аката за спровођење заштите подручја која израђује управљач, као и помоћ у изради пројеката.

- Стручни надзор и помоћ управљачима биће усмерени ка редовном праћењу стања природних добара, процеса, антропогеног утицаја и радова који би могли представљати факторе угрожавања. Ниво ових активности на одређеном заштићеном подручју зависиће од нивоа коришћења, присутности фактора угрожавања, оспособљености управљача и обима радова на активној заштити и промоцији.
- Стручни надзор се врши заједно са инспекцијским надзором у циљу предлагања и прописивања мера заштите на отклањању негативних последица на природне вредности, што се у пракси показало као изузетно корисно.

5.1.3. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ПРИРОДЕ

Индикатор:

- број извештаја о мониторингу врста и станишта,
- повећање процента издвојених станишта,
- број стручно-инспекцијских надзора и издатих мишљења.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за заштиту станишта и врста, уз подршку Одсека за опште послове и информациони систем.

МОНИТОРИНГ И ЗАШТИТА ЗАШТИЋЕНИХ И СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА

Теме из ове области у највећој мери се односе на заштиту и праћење стања најугроженијих врста дивље флоре и фауне, њихових популација и станишта. У оквиру тога, приоритетне теме биће:

- банатски божур (*Paeonia officinalis* subsp. *banatica*)
- кукурјак (*Erantia hyemalis*)
- јесењи зумбул (*Scilla autumnalis*)
- пешчарски мрзовац (*Colchicum arenarium*)
- пешчарска перуника (*Iris humilis*)
- Панчићев пелен (*Artemisia pancicii*)
- слатинска паламида (*Cirsium brachycephalum*)
- иђирот (*Acorus calamus*)
- панонски скакавац (*Acrida ungarica*)
- мониторинг строго заштићених и заштићених дивљих врста риба на територији АП Војводине
- мргуда (*Umbra krameri*)

- састав херпетофауне у еколошкој мрежи Војводине
- велика дропља (*Otis tarda*)
- орао крсташ (*Aquila heliaca*)
- степски соко (*Falco cherrug*)
- текуница (*Spermophilus citellus*)

Свака од наведених тема захтева посебно усмерене мере заштите и методе мониторинга у складу са особеностима врсте. Планира се почетак рада на изради протокола мониторинга за банатски божур, кукурјак, велику дропљу.

Учешће у усклађивању, преношењу и уграђивању Директиве о заштити дивљих птица и Директиве о заштити станишта у национално законодавство. Учешће у спровођењу одредби и секторским састанцима Преговарачке групе за **поглавље 27**. Правних тековина ЕУ: Животна средина и климатске промене. Процедуру учешћа секторских установа организује Министарство пољопривреде и заштите животне средине.

КОНТРОЛА КОРИШЋЕЊА И ПРОМЕТА ДИВЉЕ ФЛОРЕ И ФАУНЕ

У оквиру јавних овлашћења на спровођењу Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Сл. Гласник РС“, бр. 31/05, 45/05-исправка, 38/08, 9/10) за територију АП Војводине планира се спровођење следећих активности:

- анализа приспелих извештаја правних лица, односно предузетника о сакупљању и промету дивље флоре и фауне у претходној години;
- утврђивање контигената за сакупљање дивље флоре и фауне у текућој години, као и одређивање региона у којима ће се забранити сакупљање одређених врста;
- рад у Комисији које формира надлежно Министарство, на спровођењу Конкурса за издавање дозвола за комерцијално сакупљање из природе заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива;
- решавање захтева правних лица, односно предузетника за сакупљање и промет дивље флоре и фауне, као и издавање мишљења о сакупљању тражених врста;
- решавање захтева и издавање мишљења правним и физичким лицима, односно предузетницима о плантажно-фармерском узгоју заштићених врста;
- сарадња са покрајинском инспекцијом заштите животне средине у контроли промета дивље флоре и фауне, као и заједнички стручни надзор на плантажама и фармама;
- помоћ лицима и организацијама заинтересованим за плантажно-фармерски узгој заштићених врста;
- сарадња са откупљивачима, као и сакупљачима у циљу унапређења правилног сакупљања (пре свега биљних врста), као и прикупљање што објективнијих информација о сакупљеним количинама и подручјима на којима се врши сакупљање;
- ажурирање базе података о регистрованим откупним станицама за сакупљање заштићених дивљих врста, као и података о плантажама и фармама у оквиру информационог система Завода;

5.1.4. СИСТЕМ ДОЈАВЉИВАЊА И ЗБРИЊАВАЊА УГРОЖЕНИХ СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ЖИВОТИЊА

Индикатори:

- број јединки збринутих животиња,
- број обухваћених строго заштићених врста,
- број теренских интервенција (стручних и инспекцијских надзора),
- број података унесених у базу.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за заштиту станишта и врста, Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу уз подршку Одсека за опште послове и информациони систем.

Полазећи од члана 12. Директиве о заштити природних станишта и дивље флоре и фауне (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora), у обавези смо да пратимо случајни улов и повређивање строго заштићених врста животиња које се налазе у Анексу 4а поменуте директиве. Са друге стране, Завод се, на основу чл. 48, став 2. цитираног Закона о заштити природе, стара о строго заштићеним врстама, те је, након усвајања поменутог Закона успоставио праксу дојављивања случајева угрожених (болесних, повређених, из других разлога неспособних за живот, те угинулих) јединки строго заштићених врста, њихово преузимање и збрињавање у Прихватилиште за дивље животиње ЗОО врта Палић, те анализе узрока угрожавања овако обрађених строго заштићених врста животиња. Током 2016. Завод ће допунити овај систем усавршавањем система дојава преко својих интернет страница, те преко медија у којима је присутан, како би се адекватно поступало по овој надлежности. У оквиру активности спроводи се и сарадња са надлежним инспекцијама на контроли спровођења и кршења прописа о заштити строго заштићених врста, односно на спречавању њиховог уништавања, убијања, хватања, трговине, узнемиравања и сл. Врши се и унос података у ИС са терена и из литературе.

5.1.5. ЗАШТИТА СТАНИШТА

Индикатори:

- број докумената достављених општинским комисијама,
- број издвојених полигона у бази података,
- број картираних подручја.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за заштиту станишта и врста, Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу уз подршку Одсека за опште послове и информациони систем.

Законске основе за обавезу проглашења заштите типова станишта садржане су у Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту

приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. Гласник РС“, 35/2010). У Додатку II и Додатку III наведени су за заштиту приоритетни типови станишта и мере заштите. Поред тога, врши се и заштита станишта строго заштићених и заштићених врста на основу Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. Гласник РС“, 5/2010; 47/2011).

Теме из ове области, поред мултидисциплинарних истраживања са циљем картирања осетљивих, угрожених, ретких и за заштиту приоритетних типова станишта у заштићеним природним добрима, стручног надзора, мера заштите и мониторинга, односе се и на издвајање потенцијалних подручја за националну еколошку мрежу. У оквиру ове области, приоритетне активности биће:

- Заштита и унапређење стања ливада, пашњака и трстика у државној својини који се издају на коришћење путем лицитације, а у бази података Завода су идентификовани као станишта заштићених и строго заштићених врста. Одрживо коришћење ових подручја ће се остварити успостављањем сарадње са општинским комисијама за израду годишњих Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта.
- Сакупљање података о традиционалним видовима коришћења простора значајних за очување ретких и угрожених станишних типова.
- Картирање осетљивих, угрожених, ретких и за заштиту приоритетних типова станишта унутар еколошке мреже, нарочито уз еколошке коридоре.
- Картирање станишта и врста NATURA 2000 на подручју АПВ, са посебним освртом на фрагментисана слатинска и степска станишта.

5.1.6. НАЦИОНАЛНА ЕКОЛОШКА МРЕЖА

Индикатори:

- број идентификованих еколошких коридора,
- број елемената еколошке мреже идентификован на катастарским подлогама,
- број одређених еколошки значајних подручја.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за заштиту станишта и врста, Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу уз подршку одељења за заштићена подручја и Одсека за опште послове и информациони систем.

На основу члана 13. Уредбе о еколошкој мрежи (Сл. Гласник РС 102/2010), Завод у сарадњи са Републичким геодетским заводом идентификује границе делова еколошке мреже на простору АПВ. Допуњавање базе података о стаништима реализује се сходно напредовању картирања станишта. Подаци су доступни јавности у складу са законом и достављају се Заводу за заштиту природе Србије.

- Наставак сарадње са Министарством на измени Уредбе о еколошкој мрежи;
- Наставак рада на идентификацији и валоризацији локалних еколошких коридора на простору Војводине и израда електронске базе података еколошких коридора;
- Идентификација еколошких коридора чији континуитет може да се очува благовременим резервисањем простора у планским документима;
- Теренски рад за проверу стања подручја издвојених на основу података старијих од пет година (елементи слатинско-степских коридора и шумостепских појасева Војводине).
- Наставак рада на идентификацији елемената еколошке мреже на приступачним катастарским подлогама;
- Сакупљање података о угрожавајућим факторима на еколошки значајним подручјима, ради одређивања приоритетних задатака управљања елементима мреже;
- Одређивање еколошки значајних подручја ван заштићених природних добара;
- Континуирано ажурирање базе података Завода о еколошкој мрежи;
- Уношење нових података на веб-сајт Завода, који садржи основне информације о еколошкој мрежи приступачне јавности.

5.1.7. „NATURA 2000“

Индикатори:

- почетак рада на успостављању мреже NATURA 2000.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за заштиту станишта и врста, Одељење за заштићена подручја уз подршку Одсека за опште послове и информациони систем.

Приоритетне активности 2016. године обухватају:

- сарадња са Министарством на измени Уредбе о еколошкој мрежи,
- Сарадња са носиоцима ИПА пројекта успостављања NATURA 2000 мреже;
- инвентаризација и картирање врста и станишних типова на целој територији, заснованих на научној основи;
- вредновање, израда предлога NATURA 2000 подручја и њихово усаглашавање кроз сарадњу са корисницима подручја;
- активности усмерене на одређивање мера заштите и управљања NATURA 2000 подручјима и процедуре за њихово спровођење, са посебним освртом на традиционалне видове коришћења простора неопходних за очувању биолошке разноврсности;
- учешће у свим активностима успостављања законодавних и административних мера за обезбеђивање очувања станишта дивље флоре и фауне, као и очување угрожених природних станишта од значаја за заштиту у ЕУ;

5.1.8. ГЕОНАСЛЕЂЕ

Индикатор:

- забележени и издвојени објекти геонаслеђа на подручју АП Војводине,
- број одржаних састанака радне групе за успостављање геопаркова у Републици Србији,
- број одржаних састанака радне групе за успостављање геопарка "Фрушка гора- Лесленд",
- број одржаних састанака са представницима локалних самоуправа.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за заштићена подручја.
- Током 2016. године радиће се на:
 - успостављању геопарка „Фрушка гора - Лесленд“ (обједињено) и његовом укључивању у Европску и Светску мрежу Геопаркова. Да би се започело са активностима на успостављању геопарка, неопходно је формирати радну групу која би била носилац послова и у чији састав би ушли представници Завода, Министарства пољопривреде и животне средине, Секретаријата за урбанизам градитељство и заштиту животне средине, ЈП НП „Фрушка гора“, ЈП „Тителски брег“, Универзитета у Новом Саду, Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Туристичке организације Војводине, локалних самоуправа на чијој територији ће бити геопарк и других установа. Такође, потребно је израдити гантограм активности на успостављању геопарка.
 - изради инвентара објеката геонаслеђа Војводине. Током 2016. започеће се са издвајањем и вредновањем објеката геонаслеђа, на основу усвојених критеријума за инвентарисање, оцену, заштиту и уређење геолошких објеката (локалитети који се налазе у и ван граница заштићених подручја);
 - Такође, стручни сарадници Завода пружаће стручну помоћ управљачима и учествоваће у раду Радне групе за успостављање Геопаркова у Републици Србији, именованој од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине, са циљем да ради на формирању мреже геопаркова Србије.

5.1.9. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Индикатор:

- унапређење методологије управљања активностима које имају утицај на заштићена подручја,
- смањење бројности и интензитета утицаја са потенцијално негативним ефектима на елементе еколошке мреже.

Носиоци посла:

- Одељење за заштиту животне средине уз подршку Одсека за опште послове и информациони систем.

Основне активности у овој области биће:

- Израда/проширење базе података о квалитету животне средине на подручјима у поступку заштите и подручјима за које се врши ревизија студије заштите.
- Интеграција заштите предеоне и биолошке разноврсности у изради регулативе, стратегија, просторних и урбанистичких планова, у процедури процене утицаја на животну средину и сл.
- Наставак рада на ревизији планова регулисања вода, укључујући и измене правилника о раду устава и црпних станица на заштићеним подручјима у циљу усаглашавања са потребама стабилности животних заједница и природних вредности због којег је заштита успостављена.
- Израда документа у форми „Правилника/Упутства интегралног управљања водама уз очување биодиверзитета“ којим ће се извршити обједињавање и допуна услова и мера заштите природе издатих у протеклом периоду за потребе радова на одржавању и уређењу мреже водотока односно еколошких коридора.

5.1.10. УСЛОВИ, МИШЉЕЊА И ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Индикатор:

- број издатих решења о условима заштите природе,
- број издатих мишљења,
- учешће у изради просторних планова подручја посебне намене.

Носиоци посла:

- Сектор заштите природе, Одељење за заштићена подручја, Одељење за заштиту станишта и врста, Одељење за заштиту животне средине; Одељење за опште послове и информациони систем, група за правне послове.

Веома важан, комплексан и обиман сегмент рада Завода, како у досадашњем раду тако и у предстојећој 2016. години, је издавање услова за изградњу објеката, реализацију активности у простору, израду планске документације, основа и програма, односно мишљења на просторне и урбанистичке планове, шумске, ловне и друге основе и програме, студије о процени утицаја, стратешке процене утицаја итд.

5.1.11. РЕГИСТАР ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Индикатор:

- број података унешених у Регистар.

Носиоци посла:

- Сектор за опште правне и финансијске послове, Одсек за опште послове и информациони систем.

Регистар заштићених природних добара се води у складу са Правилником о регистру заштићених природних добара („Службени гласник

РС", бр. 30/92). Регистар чине главна књига и збирка исправа и имају статус јавног документа.

Послови вођења Регистра ће се обављати континуирано кроз редовно уношење и ажурирање података. Уписивање података у Регистар вршиће се на основу аката о стављању под заштиту, измена или допуна аката о заштити и аката о стављању ван снаге акта о заштити (брисању из евиденције заштићених природних добара). Поред уписивања у Регистар, подаци о заштићеним природним добрима ће се уносити у информациони систем Завода - апликација Архива решења.

5.1.12. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ И МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Циљ реализације промотивних манифестација, информисања јавности и спровођења различитих едукативних акција током 2016. године биће усмерен на за добијање подршке најшире јавности за активности које се предузимају у заштити природе. У промовисању очувања природе и рационалног коришћења природних вредности и ресурса, Завод ће радити на јачању сарадње са блиским стручним и научним институцијама, управљачима заштићених природних добара и удружењима грађана.

МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Индикатор:-

- број реализованих манифестација,
- 2. симпозијум о заштити природе
- број одржаних презентација,
- број институција присутних на манифестацији,
- учешће и посећеност на сајму,
- број учешћа у програмима других субјеката.

Носиоци посла:

- Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу у сарадњи са другим одељењима из Сектора заштите природе.

Завод ће у 2016. години организовати **обележавање значајних датума**, путем одржавања презентација и промотивних скупова, образовних активности, самостално, или у сарадњи са другим институцијама. Током 2016. године биће обележени:

- 2. фебруар, Дан влажних подручја / World Wetlands Day
 - 1. април, Дан Покрајинског завода за заштиту природе - Обележава се 50 година институционалне заштите природе у АПВ
 - 11. април, Дан заштите природе
 - 22. мај, Дан биодиверзитета / International Day for Biological Diversity
 - 24. мај, Европски дан паркова (заштићених подручја)
 - 29. јун, Дан Дунава / Danube Day и др.
- У плану је да се свечано обележи 1. април 2016., Дан Покрајинског завода за заштиту природе, када се обележава 50 година од оснивања

Завода, као и 50 година институционалне заштите природе у Аутономној Покрајини Војводини. Планира се одржавање Свечане Академије у сали Скупштине Аутономне Покрајине Војводине. Том приликом ће бити додељена специјална признања за посебан допринос заштити природе. У плану је и отварање изложбе фотографија у холу Покрајинске Владе АПВ са називом: **„ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА ВОЈВОДИНЕ“**.

Стручни део свечаног обележавања Дана завода обухватиће организовање **2. Симпозијума о заштити природе са међународним учешћем под називом: „ЗАШТИТА ПРИРОДЕ - ИСКУСТВА И ПЕРСПЕКТИВЕ“**. Симпозијум ће се одржати у просторијама Покрајинског завода а трајаће два дана, 1. и 2. априла 2016. године. Тим поводом биће штампан и зборник стручних радова.

Завод је суорганизатор **ботаничког симпозијума „Трећи век ботанике у Војводини“** у организацији Матице српске, Ботаничког друштва „Андреас Волни“ и Департамента за биологију и екологију ПМФ Универзитета у Новом Саду. Симпозијум ће се одржати у другој половини априла месеца 2016. године у згради Матице српске у Новом Саду.

Манифестација „Ноћ музеја, 10 дана, од 10 до 10“, мај месец - Изложбена поставка Завода уврштена је у програм манифестације „Ноћи музеја“ која ће се одржати у мају 2016. године.

Завод ће у предстојећем периоду организовати **јавне презентације** израђених студија заштићених подручја, као и пројеката који се тичу заштите биодиверзитета, еколошких мрежа и геодиверзитета. Јавне презентације ће се организовати у просторијама Завода, али и у локалним срединама и у договору са управљачима.

Током 2016. године Завод ће учествовати у организацији **IV Међународног филмског фестивала еколошког и туристичког филма „Срем филм фест“** у Врднику. Након фестивала организоваће се ревија награђених филмова у просторијама Завода.

Завод ће у 2016. години, традиционално учествовати на ЛОРИСТу, Међународном Сајму екологије и туризма на Новосадском сајму, у октобру месецу. Планира се заједнички наступ са надлежним Покрајинским секретаријатом и Покрајинским заводом за урбанизам.

Дечија недеља – прва недеља октобра, за малишане из ПУ „Радосно детињство“ организује се обилазак природњачке збирке и пројекција еколошких филмова у просторијама Завода.

ИЗЛОЖБЕНЕ ПОСТАВКЕ

Индикатор:

- број одржаних изложби.

Носиоци посла:

- Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу.

Завод у оквиру изложбеног простора организује тематске изложбе везане за теме из природе.

Уговорене тематске изложбе:

- 24. мај: Међународна изложба фотографија поводом Дана Европских паркова, у сарадњи са ЈПНП „Фрушка гора“.
- Поводом Дана Геолога, 18. септембра – у плану је фото изложба – „Стене - скривене боје и облици“ аутора Дарка Тимотића – дипл.геолога - палеонтолога.
- Октобар: традиционална изложба из приватних збирки „Стене, минерали, фосили, накит“, у сарадњи са члановима друштва „ГЕО-Пан“ Нови Сад.
- Прва недеља октобра месеца: изложба ликовних дечијих радова Ликовне радионице ПУ „Радосно детињство“ из Новог Сада. Сарадња се традиционално одржава више од десет година.

ЕДУКАЦИЈА О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ

Индикатор:

- број одржаних радионица,
- број урађених промотивних материјала.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу.
- У плану је организовање интерактивне радионице за децу „Мали палеонтолози“, у сарадњи са ЈП „Тителски брег“, Туристичким организацијама општине Инђија и општине Стара Пазова. Циљ радионице је да се деца на забаван начин упознају са геологијом, палеонтологијом и геопарковима. Уз то, у планира се израда пропагандног материјала (постери, леци, карте, фото и видео материјали и др.) са циљем промоције геонаслеђа Војводине.

САРАДЊА СА ЕКОЛОШКИМ УДРУЖЕЊИМА ГРАЂАНА

Индикатор:

- број активности којима је пружена подршка.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу.

Завод ће учествовати у програмима и активностима еколошких и студентских организација као што су: Друштво за заштиту и проучавање птица Србије, НИДСБЕ „Јосиф Панчић“, ГИД „Бранислав Букуров“, Млади истраживачи Србије, Волонтерски Сервис Србије, „ГЕА“ из Вршца, Еколошко удружење „Аркус“ из Бачке Тополе, Удружење љубитеља природе „Рипариа“ из Суботице, Еко друштво „Протега“ Суботица и друге организације које се баве заштитом природе.

ПРИРОДЊАЧКА ИЗЛОЖБА И ЗБИРКА

Индикатор:

- број посета природњачкој изложби,
- повећање броја експоната.

Носиоци посла:

- Сектор за заштиту природе, Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу, Одсек за природњачку збирку.

У 2016. години наставиће се активности на прикупљању, обради и чувању експоната, санацији и конзервацији постојећег материјала и праћењу стања природњачких збирки. У првој половини 2016. године планиране су активности на чишћењу и освежавању експоната изложених на сталној поставци, као и замени трајно оштећених експоната новим на диорамама. Излагачка активност у 2016. години одвијаће се као и претходних година. Наставиће се сарадња са другим установама, организацијама и појединцима који су у досадашњем периоду користили изложбени простор Завода. Током 2016. године планирају се стручне посете сличним установама и музејима у земљи и региону. У плану је посета недавно обновљеном Музеју „Лепенски вир“, Археолошком парку „Виминацијум“ и Природњачком музеју у Будимпешти.

Постоји могућност да се током године организују посебни промотивни програми попут продужења радног времена током трајања градских манифестација (Змајеве дечије игре, ЕХИТ, Фестивал уличних свирача итд.), и додатног продужетка, уз бесплатан улаз, у последњим данима тих манифестација.

5.2. МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ И САРАДЊА

У 2016. години Завод наставља, започиње и учествује у провођењу шест пројеката.

5.2.1. УГОВОРЕНИ ПРОЈЕКТИ

Назив предлога пројекта: **Toward Enhanced Conservation Planning in South East Europe**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: МАВА

Водећи партнер: IUCN

Земља/земље у оквиру којих се остварује партнерство: Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Србија, БЈР Македонија и Албанија

Очекивана реализација: 2014. - децембар 2016.

5.2.2. ПРОЈЕКТИ У ПРИПРЕМИ

У оквиру конкурисања и реализације пројеката из међународних фондова, Завод је конкурисао за добијање средстава за пет пројеката, за текуће позиве на конкурсе.

Назив предлога пројекта: **Одрживо управљање водама за интегрисани рурални развој (Sustainable water management for integrated rural development - INTEGRO)**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: ИПА Програм Прекограничне сарадње Хрватска - Србија 2007-2013

Водећи партнер: Tera Technopolis, Осиек

Земља/земље у оквиру којих се остварује партнерство: Хрватска и Србија

Очекивани почетак реализације: друга половина 2016.

Назив предлога пројекта: **Заштита орла крсташа смањивањем морталитета који узрокује човек на подручју Панонског региона (Conservation of the eastern imperial eagle by decreasing human-caused mortality in the Pannonian Region – PannonEagle)**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: LIFE – Nature and Biodiversity

Водећи партнер: Мађарско друштво за заштиту птица и природе (MME BirdLife Hungary), Будимпешта

Земља/земље у оквиру којих се остварује партнерство: Мађарска, Аустрија, Чешка, Словачка и Србија

Очекивани почетак реализације: друга половина 2016.

Назив предлога пројекта: **Програм прекограничног управљања за планирани резерват биосфере „Мура-Драва-Дунав“ у пет држава (Transboundary Management Programme for the planned 5-country Biosphere Reserve “Mura-Drava-Danube – coopMDD)**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: Danube Interreg - Danube Transnational Programme

Водећи партнер: WWF Аустрије

Земља/земље у оквиру којих се остварује партнерство: Аустрија, Мађарска, Хрватска, Словенија и Србија

Очекивани почетак реализације: друга половина 2016.

Назив предлога пројекта: **Управљање мелиоративним каналима – мултифункционалним елементима еколошке мреже унутар пољопривредних предела Дунавског слива (Management of Amelioration Canals as Multifunctional Elements of Ecological Network within the Agricultural Landscapes in the Danube Region)**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: Danube Interreg - Danube Transnational Programme

Земља/земље у оквиру којих се остварује партнерство: Хрватска, Чешка, Босна и Херцеговина, Србија, Мађарска, Румунија, Словачка, Словенија

Водећи партнер: Универзитет Бабеш – Бољаи, Географски факултет, Клуж – Напока, Румунија

Очекивани почетак реализације: друга половина 2016.

Назив пројекта: **Establishment of Natura 2000 network in Montenegro**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: EU/EDF

Водећи партнер: Orbicon

Земља/земље у оквиру којих се остварује партнерство: Данска, Србија, Немачка, Пољска

Очекивани почетак реализације: 2016.

5.2.3. ПРОЈЕКТИ У КОЈИМА ЈЕ ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ КОРИСНИК

Назив пројекта: **Capacity Building to implement 'acquis' standards and conventions in nature protection – establishment of Natura 2000**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: ИПА Програм претприступне помоћи 2012.

Водећи партнер у конзорцијуму који пружа услуге: Balcon Consulting, Будимпешта

Земља/земље у оквиру којих се реализују услуге: Србија

Очекивана реализација: 2015-2017

Назив пројекта: **ECRAN (Environment and Climate Regional Accession Network),**

Назив буџетског програма у оквиру кога је предлог поднет: Европска Комисија

Водећи партнер у конзорцијуму који пружа услуге: Human Dynamics

Земља/земље у оквиру којих се реализују услуге: Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина, БЈР Македонија, Албанија, Турска

Очекивана реализација: 2014-2019

5.2.4. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

ИНТЕГРАЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА У МЕЂУНАРОДНИ КОНТЕКСТ

1. Израда допуне номинације националног Резервата биосфере „Бачко Подунавље“

Индикатор:

- сачињена допуна номинације Резервата биосфере „Бачко Подунавље“.

Носиоци посла:

- Сектор заштите природе, Одељење за заштићена подручја, уз подршку одсека за опште послове и информациони систем.

У циљу успостављања мреже резервата биосфере у оквиру UNESCO-вог програма „Човек и биосфера“, Завод ће током 2016. у сарадњи са програмом Светског фонда за природу (WWF), канцеларија у Србији, радити на даљим корацима у правцу номинације Резервата биосфере „Бачко Подунавље“ који ће бити део прекограничног планираног резервата биосфере „Мура-Драва-Дунав“. У 2016. години очекује се ревизија номинације подручја у Србији за резерват биосфере, утврђивање заједничке унутрашње зонације као и спољних граница, у координацији свих земаља унутар којих се налази ово подручје, у складу са препорукама UNESCO-а, а потом и припреме за прихватање номинације од стране UNESCO-а. Биће одржан најмање један састанак Координационог савета за успостављање прекограничног резервата биосфере, у чијој припреми и реализацији ће учествовати и Покрајински завод за заштиту природе.

САРАДЊА СА МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

- Коришћење капацитета чланства у Међународној унији за заштиту природе (**IUCN**) и креирање могућности за дефинисање заједничких предлога пројеката, као и коришћење већ постојећих алата, публикованих материјала, водича и смерница ове организације у редовном раду, нарочито током писања студија заштите.
- Наставак сарадње са Светским фондом за природу **WWF**, Канцеларија у Србији, која се од 2015. званично зове **WWF Adria**, на дефинисању заједничких предлога пројеката. Током 2016. реализоваће се, у координацији са овом организацијом, и кампања за одговорну употребу пестицида и заштиту птица које страдају од последица тровања.
- Активности на спровођењу **Рамсарске конвенције** планирају се кроз наставак рада на прикупљању података за номинацију нових Рамсарских подручја, учешће на регионалном скупу Иницијативе за заштиту влажних подручја Средоземља (MedWet) и промоцију значаја влажних подручја и неопходности њиховог очувања.
- Сарадња са Центром за еколошка истраживања Мађарске академије наука, (Вацратот, Мађарска) на тему традиционалних видова коришћења простора значајних за очување биолошке разноврсности у области пољопривреде и шумарства,
- Учешће представника Завода на међународним конгресима, конференцијама, симпозијумима и радионицама:
 - регионални скуп Иницијативе за заштиту влажних подручја Средоземља (MedWet), Париз, 7.-12. фебруар 2016.
 - 75. састанак Scientific Review групе за CITES, Брисел, 7. март 2016.

6. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Програмске активности везане за Информациони систем обухватају скуп активности над хардвером, системом на оперативном и апликативном нивоу, комуникационом инфраструктуром, апликацијама ИС Завода, електронском комуникацијом и интернет презентацијом. Условљене су, планиране и прилагођене основној делатности Завода. Оне се планирају и спроводе у циљу како очувања постигнутог нивоа подршке обављању основне делатности Завода, тако и у циљу ефикасније систематизације података, те обраде и анализе истих.

У току 2016. године планиране су следеће активности:

- векторизација и дигитализација: спољашњих граница, граница режима заштите и заштитне зоне природних добара, станишта заштићених и строго заштићених врста и других подручја (коридора) значајних за еколошку мрежу; израда наменских, тематских и других карата;
- обрада података, креирање статистичких извештаја и прегледа, форматирање и уобличавање студија заштите, наменских студија и осталих докумената израђених од стране Завода;
- организација и креирање наменских мини-база података, те обрада и систематизација података за потребе анализе од стране стручних сарадника Завода;
- подршка сајамским, промотивним, едукативним и другим активностима Завода кроз обликовање и израду постера, летака, Power Point презентација и другог презентацијског и промотивног материјала;
- одржавање система за електронску пошту;
- замена неоперативне (дотрајале, нефункционалне) рачунарске опреме и неопходне радње како би постојећа опрема била у функционалном и оперативном стању;
- унапређење и проширивање функционалности постојећих модула (апликација) ИС, како би се обезбедио лакши и ефикаснији рад, и у том смислу формулисање захтева, координација и обезбеђивање услова ради реализације истих;
- анализа база података ИС Завода (на системском нивоу) како би се обезбедила ажурност дигиталне документације Завода;
- наставак развоја апликације за обраду и анализу просторних и алфанумеричких података систематизованих кроз више модула ИС и других извора у правцу ефикасније анализе подлога при изради студија заштите, услова и мишљења;
- разрада могућности и евентуално креирање модела базе просторних података на опреми/софтверу добијеном преко пројекта „Capacity building to implement 'acquis' standards and conventions in nature protection – establishment of Natura 2000“;
- наставак рада на прилагођавању ИС Завода, како би се створили предуслови да се његов део интегрише у национални ИС за потребе израде Натура 2000 мреже у Србији;
- разрада услова за размену података са другим субјектима и дефинисање рутине за аутоматско издвајање сета података из база;
- заштита дигиталних података Завода у смислу антивирусне заштите, организовано креирање и чување резервних копија база података (back-up);

- унапређење комуникационе инфраструктуре према другима, са АДСЛ линије Завода на *high speed internet link* (оптика),
- стварање техничких могућности за комуникацијску тунелизовану везу према субјектима са којима је формализован договор о размени података (ка Заводу за заштиту природе Србије ради ИС Натура 2000 у РС и друго), те унапређење ИС система Завода у безбедносном смислу;
- подршка у процесу прикупљања података теренских истраживања у дигиталном облику - од континуиране примене до планирања и имплементације информационих технологија;
- сарадња са креаторима/добављачима специјализованог апликативног система и база (ИС Завода, рачуноводствено-књиговодствени, библиотечки) ради, одржавања и унапређења функционалности истих;
- подршка запосленима у примени модула/апликација како ИС Завода, тако и специјализованог софтвера ради бољег коришћења истих;
- планирање набавке нових софтвера за којима постоји објективна потреба и могућности, на основу анализе стања и потреба;

7. ПРАВНИ ПОСЛОВИ

У оквиру Сектора за правне, финансијске и опште послове Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) у 2016. години реализоваће се задаци и послови који проистичу из одредаба Закона о заштити природе, („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/2010 и 91/2010), Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 2/2010), Статута Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 9/2010), као и других законских и подзаконских аката који регулишу рад установа као што је Завод (послује као установа, у складу са прописима о јавним службама).

На позив надлежних органа, Завод ће учествовати у изради законских и подзаконских аката из области заштите природе, обављати све послове везане за статусна питања Завода као и послове везане за извршавање управних овлашћења и реализацију Програма заштите Покрајинског завода за заштиту природе за 2016. годину и Средњорочног програма заштите природних добара на територији АПВ - Програм рада за заштиту природе за период 2011-2020.

Иако, сагласно одредбама цитираног Закона, предлоге аката за стављање под заштиту припремају надлежне службе републичких, покрајинских и органа локалне самоуправе, за очекивати је да Завод буде непосредно укључен у израду предметних аката, као помоћ, најпре, органима локалне самоуправе.

По питању правних и општих послова, пружаће се стручна помоћ управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима у вези са применом одредаба Закона о заштити природе и подзаконских аката.

Водиће се регистар заштићених природних добара на територији АП Војводине и давати подаци из овог регистра, водити база података у области заштите природе као дела јединственог информационог система.

Истовремено обављаће се послови који се односе на персоналне послове, послове везане за радно-правни статус запослених, финансијско-рачуноводствене послове, послове јавних набавки и послове везане за материјално пословање Завода. У оквиру овог дела рада Завода, израђује се Финансијски план за 2016. годину и његове измене и допуне, План јавних набавки и спроводи поступак јавних набавки (од доношења одлуке о приступању јавној набавци до закључења уговора). Обављаће се послови безбедности здравља на раду, противпожарне заштите и канцеларијског пословања.

Припремаће се седнице Управног и Надзорног одбора Завода и сва акта која доноси Управни одбор и директор, у поступку извршавања својих права и обавеза.

8. ФИНАНСИЈЕ

Финансијска средства за спровођење Програма заштите природних добара Покрајинског завода за заштиту природе за 2016. годину планирана су Предлогом покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2016. годину у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

У оквиру рада Одсека за финансијско – рачуноводствене послове спроводиће се и поступци јавних набавки у складу са Законом.

Средства потребна за пословање Покрајинског завода за заштиту природе за 2016. годину планирана су Предлогом финансијског плана Покрајинског завода за заштиту природе за 2016. годину.

Средства су планирана у оквиру Предлога програма Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2016. годину:

- Програм 0405 Заштита природе,
- Програмска активност 1003 Заштита природе и природних добара на територији Аутономне Покрајине Војводине,
- Функција 560 Заштита животне средине.

Средства су планирана по изворима финансирања.

Табела 1: Укупно планирана средства по изворима финансирања

И ПРИХОДИ	РСД
01 00 Приходи из буџета	79.003.010,06
03 00 Социјални доприноси - Меморандумске ставке за рефундацију расхода	2.606.000,00
04 00 Сопствени приходи - приходи од продаје добара и услуга (конто 7421)	11.563.394,00
13 06 Нераспоређен вишак прихода из ранијих година – Пренета неутрошена средства	1.652.116,06
УКУПНО	94.824.520,12

Председник управног одбора

Проф. др сц. Милица Матавуљ

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина

Покрајинска влада

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 42 60 F: +381 21 456 079

БРОЈ: 023-12/2016

ДАТУМ: 20. јануар 2016. године

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Покрајински завод за заштиту природе
Нови Сад

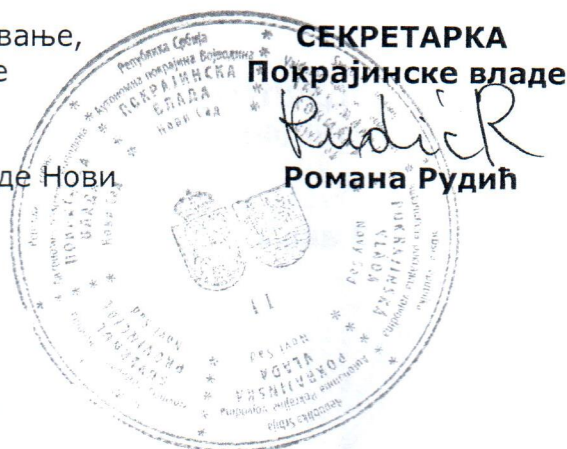
Број 03-2247/3
Датум 01.02.2016

**ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Доставља се **РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ НОВИ САД ЗА 2016. ГОДИНУ**, које је Покрајинска влада д о н е л а на 162. седници одржаној 20. јануара 2016. године, а које ће се објавити у "Службеном листу АП Војводине".

ДОСТАВИТИ:

1. Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине
- националне заједнице
- Преводачкој служби
2. Покрајинском заводу за заштиту природе Нови Сад

На основу члана 9. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Службени лист АПВ”, бр. 2/10) и члана 32. тачка 6, чл. 35. и 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, бр. 37/14),

Покрајинска влада, на седници одржаној 20. јануара 2016. године, донела је

РЕШЕЊЕ

I

Даје се сагласност на Програм заштите природних добара Покрајинског завода за заштиту природе за 2016. годину, Нови Сад, који је донео Управни одбор Покрајинског завода за заштиту природе, Нови Сад, на XII седници одржаној 29.12.2015. године.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 023-12/2016
Нови Сад, 20. јануар 2016. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе

Бранислав Богарошки

